

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННІПБ ЗУНУ

Надія КУЛЬШИЦЬКА

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Митні технології»

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін ЧННІПБ

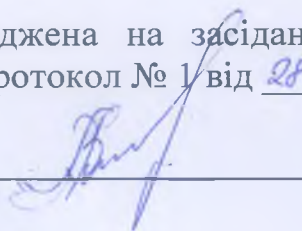
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	30	15	6	4	95	150	2	
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2	

**Чортків – ЗУНУ
2023**

Робочу програму склав канд. екон. наук, доцент Андрушків Р. Ю.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін (протокол № 1 від 28.08.2023 р.)

Завідувач кафедри _____

Людмила ДЕРМАНСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (протокол № 1 від 30.08 2023 р.)

Керівник групи
забезпечення спеціальності _____

(підпис)

Ольга КИРИЛЕНКО
(ПІБ)

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МИТНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

1. Опис дисципліни «Митні технології»

Дисципліна «Митні технології»	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань (шифр, найменування) – 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни – <i>вибіркова</i> Мова навчання – <i>українська</i>
Кількість залікових модулів - 3	Спеціальність (шифр, найменування) – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна - 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i>
Кількість змістових модулів - 2	Освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Лекції: <i>денна – 30</i> <i>заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>денна – 15</i> <i>заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>денна – 99 (в т.ч.</i> <i>тренінг - 4 год.)</i> <i>заочна – 138</i> Індивідуальна робота: <i>денна – 6</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – <i>залік</i>

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Митні технології»

2.1. Мета вивчення дисципліни - формування системи теоретичних і прикладних знань про види інформаційних митних технологій, технологічної підтримки безперервного двостороннього потоку електронної інформації від органів державної влади, суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, митних адміністрацій інших держав до митної адміністрації України.

Предмет навчальної дисципліни – система засобів, способів та прийомів безперервного двостороннього потоку електронної інформації між митницею, різними державними органами виконавчої влади і фізичними та юридичними особами.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- встановлення сутності та видів технологічної підтримки безперервного двостороннього потоку електронної інформації від органів державної влади, суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, митних адміністрацій інших держав до митної адміністрації країни, а також її накопичення та обробки;

- дослідження новітніх процедур автоматизації процесів митного контролю та оформлення, їх супроводження;

- вивчення технічної підтримки організаційно-технічних систем для функціонування всеохоплюючих автоматизованих процедур оцінювання якості виконання митної справи;

- ознайомлення з інформаційним забезпеченням правоохоронної діяльності митних органів.

3. Програма навчальної дисципліни «Митні технології»

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади митних технологій

ТЕМА 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економічними об'єктами

Інформаційна система: загальні поняття і класифікація. Автоматизовані інформаційні системи (АІС). Принципи створення і функціонування АІС. Загальна структура інформаційної системи, функціональна і забезпечувальна частини. Компоненти системи. Організація робіт зі створення автоматизованої інформаційної системи. Економічна інформація як предмет і продукт автоматизованої обробки. Види та властивості економічної інформації.

Структура й оцінка економічної інформації. Форми подання та відображення економічної інформації.

Література: 2, 8, 12, 14, 15.

ТЕМА 2. Митні технології та засоби їх реалізації

Митні технології: поняття, етапи розвитку, проблеми застосування у митній сфері.

Програмне забезпечення митних технологій: загальна класифікація та класифікація в митній справі.

Організація і засоби митних технологій у забезпеченні митного управління. Поняття нової митної технології. Локальні і розподільчі бази даних.

Експертні системи і бази знань.

Автоматизовані інформаційно-пошукові системи. Класифікатори. Відомчі класифікатори у митній справі.

Література: 2, 5, 7, 13, 14.

ТЕМА 3. Організаційно-методичні основи проектування, створення і функціонування інформаційних систем в митній справі

Основні вимоги до створення інформаційних систем. Визначення та класифікація методів проектування інформаційних систем. Класифікація засобів проектування. Методи індивідуального і типового проектування. Автоматизація проектування. Вибір методів і засобів проектування. Життєвий цикл ІС. Технологія проектування.

Основні принципи і вибір критеріїв проектування інформаційної системи забезпечення в митному управлінні.

Аналіз інформаційних потоків і ієрархії в митній системі.

Особливості формування і функціонування інформаційних систем в митних органах.

Література: 2, 6, 7, 12, 16.

Змістовий модуль 2. Методика та правові аспекти розробки та особливості розвитку інформаційних систем і технологій в діяльності митних органів

ТЕМА 4. Єдина автоматизована інформаційна система Державної митної служби України

Передумови та концепція створення і функціонування Єдиної автоматизованої система (ЄАІС) Державної митної служби.

Інформаційна база Єдиної автоматизованої інформаційної системи ДМС України. Архітектура системи, територіальний розподіл. Принципи побудови ЄАІС. Вимоги до ЄАІС. Функціонування і експлуатація. Режими обробки даних в ЄАІС.

Види забезпечення ЄАІС: технічне, технологічне, інформаційне, програмне, лінгвістичне. Обмін електронною інформацією в ЄАІС.

Основні напрями модернізації функціональних митних технологій.

Література: 2, 5, 8, 15, 29.

ТЕМА 5. Автоматизовані інформаційні системи митного оформлення та контролю

Функціональні АРМи і їх взаємодія. Особливості і недоліки існуючих АРМів посадових осіб митних органів. Комплексні автоматизовані засоби митних органів. Єдина система нормативно-довідкової інформації (НДІ).

Аналітичний огляд підходів до обробки митної статистики.

Програмно-інформаційний комплекс «Інспектор – 2006» та його основні функції та завдання.

Тенденції розвитку телекомунікаційних технологій.

Практична методика отримання нормативно-довідкової інформації в митних органах з використанням розподільчих і телекомунікаційних систем.

Література: 2, 17, 25, 27, 30.

ТЕМА 6. Характеристика програмних продуктів митного оформлення та декларування товарів

Необхідність застосування програмних продуктів у діяльності суб'єктів ЗЕД. Загальна характеристика функціонування комерційних програмних продуктів митного оформлення. Електронна митна інформація та особливості її контролю.

QD Professional - програмно-технологічний комплекс митної системи України. Функціональні можливості програмного комплексу QD Professional. Системне меню та користувацький інтерфейс програми QD Professional. Розв'язування завдань митного оподаткування в системі QD Professional.

Програмне забезпечення MD Office та його архітектоніка. Специфіка роботи та основні функції програми MD Declaration. Інформаційно-довідковий ресурс MD Declaration. Формування митної декларації у програмному додатку MD Office.

Література: 2, 9, 15, 33, 37.

ТЕМА 7. Правові основи застосування електронних документів і інформаційних технологій в митній справі

Міжнародні і вітчизняні норми права, що визначають можливість застосування інформаційних технологій в митній справі.

Організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів. Сутність та особливості організації електронного документообігу.

Використання електронного цифрового підпису в електронному документообігу.

Запровадження електронного декларування митними органами України. Сутність процедури електронного декларування.

Література: 2, 4, 5, 7, 14.

ТЕМА 8. Формування, подання та обробка електронної звітності

Порядок здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, які декларуються з поданням вантажної митної декларації та документів контролю за переміщенням товарів у електронному вигляді.

Підготовка і подання митних документів в електронному вигляді засобами телекомунікаційного зв'язку. Централізоване приймання та комп'ютерна обробка електронних митних декларацій в митних органах України.

Література: 2, 5, 7, 13, 14.

ТЕМА 9. Забезпечення інформаційної безпеки митних органів

Політика Державної митної служби України в галузі забезпечення інформаційної безпеки митних органів. Організація захисту інформації в ІС. Організаційні, правові та криптографічні методи та технічні засоби захисту інформації.

Поняття і структура інформаційної безпеки. Характер і форми загроз. Модель порушника інформаційної безпеки ЄАІС ДМС. Форми забезпечення інформаційної безпеки ЄАІС: організаційно-правові основи.

Опис системи, порядок встановлення та налагодження антивірусної системи. Порядок оновлення антивірусного програмного забезпечення та антивірусних баз даних. Права та обов'язки користувачів. Права та обов'язки відповідальних осіб за антивірусний захист і адміністраторів антивірусного захисту.

Література: 2, 13, 24, 36, 40.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Митні технології»

(денна форма навчання)

	Кількість годин					
	лекції	практичні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота	тренінг КППЗ	контрольні заходи
Змістовний модуль 1. Концептуальні засади митних технологій						
Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економічними об'єктами	2	1	10	-		Поточне опитування
Тема 2. Митні технології та засоби їх реалізації	4	1	10	1		Реферат, питання
Тема 3. Організаційно-методичні основи проектування, створення і функціонування інформаційних систем в митній справі	4	2	11	1	1	Питання
Змістовий модуль 2. Методика та правові аспекти розробки та особливості розвитку інформаційних систем і технологій в діяльності митних органів						
Тема 4. Єдина автоматизована інформаційна система Державної митної служби України	4	2	11	1		Презентація, розв'язування задач
Тема 5. Автоматизовані інформаційні системи митного оформлення та контролю	2	2	10	-	1	Поточне опитування
Тема 6. Характеристика програмних продуктів митного оформлення та декларування товарів	4	2	11	1		Тести, ділові ситуації
Тема 7. Правові основи застосування електронних документів і інформаційних технологій в митній справі	4	2	11	1	1	Презентація, тести
Тема 8. Формування, подання та обробка електронної звітності	4	2	11	1		Тести, ділові ситуації
Тема 9. Забезпечення інформаційної безпеки митних органів	2	1	10	-	1	Ректорська контрольна робота
ВСЬОГО	30	15	95	6	4	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин				
	лекції	практичні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота	контрольні заходи
Змістовний модуль 1. Концептуальні засади митних технологій					
Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економічними об'єктами	1	0,5	15	-	Презентація
Тема 2. Митні технології та засоби їх реалізації	1	0,5	15	-	Презентація
Тема 3. Організаційно-методичні основи проектування, створення і функціонування інформаційних систем в митній справі	1	0,5	15	-	Тести, ділові ситуації
Змістовний модуль 2. Методика та правові аспекти розробки та особливості розвитку інформаційних систем і технологій в діяльності митних органів					
Тема 4. Єдина автоматизована інформаційна система Державної митної служби України	1	0,5	15	-	Презентація
Тема 5. Автоматизовані інформаційні системи митного оформлення та контролю	1	0,5	16	-	Тести, ділові ситуації
Тема 6. Характеристика програмних продуктів митного оформлення та декларування товарів	1	0,5	16	-	Тести, ділові ситуації
Тема 7. Правові основи застосування електронних документів і інформаційних технологій в митній справі	1	0,5	16	-	Презентація, тести
Тема 8. Формування, подання та обробка електронної звітності	0,5	0,5	15	-	Тести, ділові ситуації
Тема 9. Забезпечення інформаційної безпеки митних органів	0,5	-	15	-	Залік
ВСЬОГО	8	4	138	-	

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Митні технології»

Денна форма навчання (15 годин)

Змістовний модуль 1. Концептуальні засади митного адміністрування

Практичне заняття 1.

Тема: Інформаційні системи та їх роль в управлінні економічними об'єктами

Мета: ознайомитись із предметом та завданням дисципліни «Інформаційні системи і технології в митній справі»; дослідити аспекти розвитку інформаційних систем; охарактеризувати суть, структуру та компоненти інформаційних систем.

Питання для обговорення:

1. Інформаційна система: загальні поняття і класифікація.
2. Автоматизовані інформаційні системи (АІС). Принципи створення і функціонування АІС.

3. Загальна структура інформаційної системи, функціональна і забезпечувальна частини. Компоненти системи.

4. Організація робіт зі створення автоматизованої інформаційної системи.

Література: 2; 8; 12; 14; 15.

Тема: Митні технології та засоби їх реалізації

Мета: визначити поняття митних технологій, їх види та принципи функціонування; охарактеризувати роботу баз даних і інформаційно-пошукових систем.

Питання для обговорення:

1. Митні технології: поняття, етапи розвитку, проблеми використання. Види митних технологій (МТ).

2. Поняття нової інформаційної технології.

3. Локальні і розподільчі бази даних.

4. Експертні системи і бази знань.

5. Автоматизовані інформаційно-пошукові системи.

Моделювання практичних ситуацій, пов'язаних з формування та наповненням аналітичними даними АІС.

Література: 2; 5; 7; 13; 14.

Практичне заняття 2.

Тема: Організаційно-методичні основи проектування, створення і функціонування інформаційних систем в митній справі

Мета: закріпити знання про функціонування інформаційних систем в митній справі; розкрити суть автоматизованої обробки митної інформації; відмітити основні етапи впровадження інформаційних технологій.

Питання для обговорення:

1. Основні вимоги до створення інформаційних систем.

2. Визначення та класифікація методів проектування інформаційних систем. Класифікація засобів проектування.

3. Життєвий цикл ІС. Технологія проектування.

4. Митна інформація як об'єкт автоматизованої обробки. Джерела митної інформації

5. Основні принципи і вибір критеріїв проектування інформаційної системи забезпечення в митному управлінні

6. Аналіз інформаційних потоків і ієрархії в митній системі

7. Інституційний розвиток митної служби у сфері впровадження інформаційних технологій.

Моделювання практичних ситуацій, пов'язаних з обробкою митної інформації, встановлення достовірності даних.

Література: 2; 6; 7; 12; 16.

Змістовий модуль 2. Методика та правові аспекти розробки та особливості розвитку інформаційних систем і технологій в діяльності митних органів

Практичне заняття 3.

Тема: Забезпечення функціонування Єдиної автоматизованої інформаційної системи Державної митної служби України

Мета: знати нормативно-правові основи запровадження та функціонування Єдиної автоматизованої інформаційної системи, систему класифікації та кодування інформації, програмне забезпечення, способи передачі даних.

Питання для обговорення:

1. Класифікатори. Відомчі класифікатори у митній справі. Система класифікації і кодування в ЄАІС

2. Програмне забезпечення Єдиної автоматизованої інформаційної системи ДМС

3. Електронна пошта Департаменту митної справи
4. Лінгвістичне забезпечення системи автоматизованої обробки даних
5. Забезпечення безпеки інформації в ЄАІС ДМС

Практичні завдання щодо ознайомлення з Єдиною автоматизованою інформаційною системою ДМС; Інспектор – 2006; Електронна митниця.

Література: 2; 5; 8; 15; 29.

Практичне заняття 4.

Тема: Автоматизовані інформаційні системи митного оформлення та контролю

Мета: дослідити програмні продукти митного оформлення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, особливості їх роботи та значення при переміщенні товарів через митний кордон

Питання для обговорення:

1. Світові тенденції автоматизації митних процедур
2. Комерційні програмні продукти митного оформлення
3. Загальні категорії програмного забезпечення QD Professional
4. Загальні категорії програмного забезпечення MD Office

Дискусійне обговорення особливостей роботи програмних продуктів митного оформлення суб'єктів ЗЕД та їх ролі при переміщенні товарів через митний кордон

Література: 2; 17; 25; 27; 30.

Практичне заняття 5.

Тема: Характеристика програмних продуктів митного оформлення та декларування товарів

Мета: дослідити практичний аспект використання інформаційних системи і технологій митного оподаткування через призму функціонування програмних продуктів, ознайомитися з функціоналом популярних програмних продуктів митного простору в Україні.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика функціонування комерційних програмних продуктів митного оформлення.
2. QD Professional - програмно-технологічний комплекс митної системи України.
3. Функціональні можливості програмного комплексу QD Professional.
4. Системне меню та користувацький інтерфейс програми QD Professional.
5. Програмне забезпечення MD Office та його архітектоніка.
6. Специфіка роботи та основні функції програми MD Declaration.
7. Інформаційно-довідковий ресурс MD Declaration.
8. Формування митної декларації у програмному додатку MD Office.

Презентація програмно-технологічного комплексу QD Professional та Інформаційно-довідкового ресурсу MD Declaration.

Література: 2; 9; 15; 33; 37.

Практичне заняття 6.

Тема: Правові основи застосування електронних документів і інформаційних технологій в митній справі

Мета: закріпити знання про організаційно-правові основи використання електронних документів в митній справі, необхідність використання електронного цифрового підпису в електронному обміні інформацією з митними органами.

Питання для обговорення:

1. Організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів.
2. Сутність та особливості організації електронного документообігу.
3. Використання електронного цифрового підпису в електронному документообігу.
4. Сутність процедури електронного декларування у митній справі.
5. Практика здійснення електронного декларування митними органами України.

Моделювання практичних ситуацій, пов'язаних з використання електронного цифрового підпису в електронному документообігу.

Література: 2; 4; 5; 7; 14.

Практичне заняття 7.

Тема: Формування, подання та обробка електронної звітності

Мета: обґрунтувати необхідність формування електронних баз даних, подання, обробки та зберігання звітності про митний контроль і митне оформлення товарів.

Питання для обговорення:

1. Локальні програмні комплекси в митній справі.
2. Інформаційно-технологічна схема управління у відділі митних платежів на рівні митниці.
3. Обмін електронною інформацією в ЄАІС ДМС.
4. Порядок здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, які декларуються з поданням митної декларації та документів контролю за переміщенням товарів в електронному вигляді.
5. Приймання та обробка електронних документів ІТС «Єдине вікно подання електронної звітності».
6. Системи формування, збору, обробки та накопичення інформації для формування митної статистики

Дискусійне обговорення значення ІТС «Єдине вікно подання електронної звітності».

Література: 2; 17; 25; 27; 30.

Практичне заняття 8.

Тема: Забезпечення інформаційної безпеки митних органів

Мета: охарактеризувати основні види і форми загроз для інформаційних систем, визначити основні способи захисту електронної інформації в митних органах.

Питання для обговорення:

1. Політика Державної митної служби України в галузі забезпечення інформаційної безпеки митних органів.
2. Організація захисту інформації в ІС. Організаційні, правові та криптографічні методи та технічні засоби захисту інформації.
3. Поняття і структура інформаційної безпеки.
4. Характер і форми загроз.
5. Форми забезпечення інформаційної безпеки ЄАІС: організаційно-правові основи.
6. Опис системи, порядок встановлення та налагодження антивірусної системи.
7. Порядок оновлення антивірусного програмного забезпечення та антивірусних баз даних.

Дискусійне обговорення значення та боротьби з порушенням митних правил; визначення прогалин у митному законодавстві їх здійснення та забезпечення інформаційної безпеки ЄАІС.

Література: 2; 13; 24; 36; 40.

6. Контрольне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПІЗ) – обов'язкова складова вивчення курсу з дисципліни «Митні технології», що являє собою комплекс завдань практичного спрямування на основі засвоєного теоретичного матеріалу.

Завдання КПІЗ охоплюють усі теми курсу дисципліни «Митні технології», й спрямовані на перевірку здібностей і знань студента.

КПІЗ виконується згідно графіка проведення залікових модулів. КПІЗ оцінюється за столбальною шкалою і складає 30 % підсумкового балу з дисципліни.

Для підготовки і виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Митні технології» студенту необхідно обрати один із напрямків дослідження на вибір.

Усі дослідження можуть виконуватися в групах, мають мати репрезентативний зміст і рекомендаційний характер.

Критерієм оцінки комплексного практичного індивідуального завдання є правильність наведених розрахунків і обчислень, повнота аналізу та науковий рівень обґрунтування отриманих результатів.

Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Митні технології», та однією із форм перевірки знань студентів, що сприяє закріпленню і поглибленому засвоєнню знань з навчального предмету.

7. Тренінг з дисципліни «Митні технології» - 6 (денна ф.н.)

Мета тренінгу з дисципліни «Митні технології» – сформувати у майбутніх фахівців повне і цілісне уявлення про майбутню професійну діяльність і особистість професіонала; розвивати адекватне розуміння самого себе як майбутнього професіонала і зміцнити професійну самооцінку; сформувати чітке уявлення про професійне майбутнє, оптимізувати життєві плани студентів; сприяти усвідомленню студентами своїх особистісних особливостей і творчих можливостей

Проведення тренінгу дозволяє:

– забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Митні технології»;

– розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Тренінг передбачає також опрацювання наступних теоретико-методичних блоків:

I. Форми митних декларацій відповідно до чинного законодавства України:

1. Форми письмового декларування

2. Оформлення митної декларації

3. Види митних декларацій

4. Порядок підтвердження відомостей про вивезення товарів за межі митної території України

5. Порядок внесення змін до митної декларації та її відкликання

6. Порядок визнання митних декларацій недійсними

II. Особливості заповнення граф митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа:

1. Поміщення товарів у митні режими експорту, реекспорту, переробки за межами митної території України, тимчасового вивезення та поміщення українських товарів у митні режими митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі

2. Поміщення товарів у митні режими імпорту, реімпорту, переробки на митній території України, тимчасового ввезення, знищення або руйнування, відмови на користь держави та поміщення іноземних товарів у митні режими митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі

Порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. Практична частина реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

8. Самостійна робота

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Митні технології» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні навчальної і наукової фахової літератури

№ теми	Тематика	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інформація та інформаційні процеси у митній системі. 2. Джерела митної інформації. 3. Суть інформаційного забезпечення у митній діяльності. 4. Класифікація інформації, що використовується у митній діяльності. 5. Відомчі класифікатори у митній справі 6. Особливості інформаційної системи у митній справі 7. Структура і класифікація інформаційних систем 	10	17
Тема 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан розвитку вітчизняних інформаційних митних технологій. 2. Поняття інформаційної технології у митній діяльності. 3. Етапи розвитку інформаційних технологій. 4. Законодавство розвинутих країн в галузі інформаційних технологій 5. Інтернет-технології і їх використання митними органами. 	10	17
Тема 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика автоматизованих систем обробки інформації (АСОІ) для митної діяльності 2. Функціонування та принципи побудови автоматизованих інформаційних систем (АІС) у митній системі. 3. Аналіз інформаційних потоків і ієрархії в митній системі 4. Інституційний розвиток митної служби у сфері впровадження інформаційних технологій 	11	17
Тема 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційна база Єдиної автоматизованої інформаційної системи (ЄАІС) Департаменту митної справи 2. Основні завдання та функції ЄАІС ДМС 3. Структура ЄАІС ДМС 4. Обмін електронною інформацією в ЄАІС ДМС 	11	15
Тема 5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Логістика в митній діяльності та інформаційне управління нею. 2. Віртуальна митна логістика 3. Інформаційне забезпечення митного інспектування і аудиту 4. Інформаційне забезпечення аналізу ризику в митній справі. 	10	15
Тема 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Електронне податкове консультування як інструмент інформаційного забезпечення, умови його застосування та оцінка ефективності 2. Програмно-інформаційні комплекси митного декларування в Україні та країнах ЄС 3. Управлінські інформаційні системи митного оподаткування MD Office та QD Professional 4. Робота з класифікаторами та іншою нормативно-довідковою інформацією 	11	15

Тема 7	1. Організаційні і правові методи та технічні засоби захисту інформації 2. Методи захисту автоматизованих систем обробки інформації 3. Принципи забезпечення конфіденційності в автоматизованих інформаційних системах	11	14
Тема 8	1. Електронна митниця: необхідність і сутність. 2. Електронний цифровий підпис та технологія його застосування в інформаційних митних системах 3. Електронні податки та митні збори. 4. Зарубіжний досвід запровадження інформаційних митних технологій	11	14
Тема 9	1. Захист інформації в митних АІС. 2. Концепція інформаційної безпеки. 3. Безпека комп'ютерних систем 4. Закордонний досвід законодавчого захисту інформації в АІС 5. Зарубіжний досвід автоматизації процесів в митній системі.	10	14
Разом		95	138

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, реферування, виконання КППЗ, есе, підготовка і презентація проектів.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У навчальному процесі вивчення дисципліни «Митні технології» застосовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- ректорська контрольна робота;
- комплексний залік;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Митні технології» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %
Опитування під час заняття (теми 1–5) – 5 балів за тему – макс. 25 балів. Модульна робота – макс. 75 балів	Опитування під час заняття (теми 6–9) – 5 балів за тему – макс. 20 балів. Ректорська контрольна робота – макс. 80 балів	Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів. Захист КПІЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Іспит	Залік	
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
85-89	добре		B (дуже добре)
75-84			C (добре)
65-74	задовільно		D (задовільно)
60-64			E (достатньо)
35-59	незадовільно	незараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34			F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-9
2	Проекційний екран	1-9
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-9
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-9
5	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-9
6	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-9
7	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-9
8	Пакети прикладних програм QD PRO, MD OFFICE	4-6

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Бондаренко Є. Фіскально-контролюючі особливості діяльності митних органів. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1 (66). С. 226–236.

2. Войцещук А. Д. Інформаційні технології в забезпеченні безпеки митного простору України. Наукові записки *Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». 2017. № 5(33). С. 84–89.
3. Войцещук А. Д. Митний простір України: глобальні виклики та ризики: моногр. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 438 с.
4. Гребельник О. П. Митна справа : підручник. 5-ге вид., оновл. та доповн. К.: ЦУЛ, 2019. 472 с.
5. Гуцаленко Л. В. Марчук У. О., Фабіянська В. Ю. Митний пост-аудит: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2018. 387 с.
6. Гуцул І. А. Митна політика зарубіжних країн: навч. посіб. І. А. Гуцул. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 198 с.
7. Іванова Т.В. Митна справа: Збірник завдань: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 Економіка. Київ: КПІ ім. І. Сікорського, 2022. 74 с.
8. Івашова Л. М., Кийда Л.І. Діджиталізація митних процедур: сучасний стан та перспективи розвитку митної справи. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 3 (22). С. 218-230.
9. Калашнікова О. Сутність і зміст поняття інформаційних технологій у державній митній справі. *Інформаційне право*. 2018. № 6. С. 226-230.
10. Крисовата К. В. Ефективність митного контролю в контексті протидії фіскальним ризикам та контрабандним явищам. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/463>
11. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г., Терлецька В. О. Митна справа: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.
12. Лемеха Р. Автоматизація та інформатизація митних процедур як пріоритетні напрями вдосконалення адміністрування митних режимів в Україні. *Адміністративне право і процес*. 2020. № 11. С. 126 – 133.
13. Мельник О.Г., Микитин О.З., Григор'єв О.Ю., Босак А.О., Моторнюк У.І. Експертиза в митній справі та зовнішньоекономічній діяльності: навчальний посібник. Львів: Міські інформаційні системи, 2020. 72 с.
14. Митний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 1 верес. 2021 р. К.: ЦУЛ, 2021. 289 с.
15. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур: Міжнародний документ від 18.05.1973, редакція на 26 червня 1999 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643
16. Міжнародна конвенція про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах від 21.11.1982 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_267
17. Основні можливості програми QD Professional. URL: <https://qdpro.com.ua/uk/products/qdprofessional>
18. Про програмні продукти MD office. URL: <https://www.mdoffice.com.ua/ua/aMDOAboutPO.html>
19. Сидорович О. Ю., Герчаківський С. Д. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. *Світ фінансів*. 2021. № 1(66). С. 210-225.
20. Сидорович О. Ю., Годованець О. В., Кекіш І. П. Митний контроль: Навчальний посібник. Тернопіль. ЗУНУ, 2021. 250 с.
21. Сідляр В., Валігура В. Проблеми адміністрування митних платежів через призму фіскальних загроз. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9173>
22. Сорока П.М., Харченко В.В., Харченко Г.А. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією: Навч. посіб. К.: ЦП «Компринт», 2019. 518 с.

23. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні: монографія. А.І. Крисоватий, Є. П. Бондаренко, В. А. Валігура та ін.; за ред. А.І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка, 2020. 414 с.
24. Угрин В. В. Діджиталізація митного контролю в Україні *Інфраструктура ринку*. 2020. № 47. С. 168–172.
25. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні: навчальний посібник. Краєвський В. М., Титенко Л. В., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 288 с.
26. EU Customs strategy : Taxation and customs union. European Commision. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/eu-customs-strategy_en.
27. EU Customs strategy: Taxation and customs union. European Commision. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/eu-customs-strategy_en.
28. Gruber J. Public Finance and Public Policy: textbook. 6th edition, Worth Publishers, 2019. 896p.
29. Robert D. Lee Jr., Ronald W. Johnson, Philip G. Joyce. Public Budgeting Systems: textbook. 10th edition, Jones & Bartlett Learning, 2020. 575 p.
30. Export Control. (n.d.). URL: https://www.bafa.de/EN/Foreign_Trade/Export_Control/export_control_node.html.
31. Import and export permits. (n.d.). URL: <https://www.arpansa.gov.au/regulation-and-licensing/licensing/import-export-permits>
32. EU: New customs pre-arrival security and safety regime in March 2021 <https://home.kpmg/us/en/home/insights/2020/05/tnf-eu-new-customs-pre-arrival-security-and-safety-regime-in-march-2021.html>